

بسم الله الرحمن الرحيم

اثر تکریم یا اهانت به فقهاء

مرحوم علامه در ادامه سفارشاتش به فرزندش می فرماید: «و عليك بتعظيم الفقهاء و تکریم العلماء»، فقهاء را تعظیم بکن و علما را تکریم بکن؛ علامه دارد می گوید که خودش فقیه علی الاطلاق شیعه است آنهم به فخر المحققین می گوید که آن هم جز رده اول از فقهاءست مرد بسیار عمیق و دقیقی بوده در فقه و باز یک همچنین سفارشی را می کند.

بعد این روایت را می خواند که من عمدتاً برای همین روایت این بحث را مطرح کردم «فإن رسول الله صلى الله عليه و آله قال: «من أكرم فقيها مسلماً، لقي الله تعالى يوم القيامة و هو عنه راض»»، اگر کسی یک فقیه مسلم و مسلم در اینجا یعنی مسلم به تمام معنا و فقیه شیعه، مومن و اثنی عشری و حقیقت اسلام را دارد می گوید و اگر کسی یک فقیه مسلمی را اکرام کند روز قیامت خداوند را ملاقات می کند در حالیکه خداوند از او خشنود است «و من أهان فقيها مسلماً، لقي الله تعالى يوم القيامة و هو عليه غضبان» اگر کسی به یک فقیه مسلمانی اهانت کند این شخص خداوند را روز قیامت ملاقات می کند در حالیکه خداوند از او غضبناک است غضب الهی در دنیا با غضب الهی در آخرت خیلی فرق دارد و فرق داشتن از حیث ذات نیست بلکه از حیث آثار است؛ در دنیا اگر انسان خدای نکرده و خدای نکرده دچار غضب الهی بشود توفیق های الهی از او سلب می شود.

گاهی اوقات انسان یک کارهایی خودش و با دست خودش انجام می دهد و آرام آرام می بیند نه دیگر حوصله مطالعه دارد و نه حوصله دقت دارد و نه حوصله خواندن قرآن دارد و نه حال نماز خواندن دارد و نه حال خواندن نماز شب دارد و نمی فهمد هم که چه بلایی به سر خودش آورده و گاهی اوقات انسان یک کاری می کند که غضب خدا شامل حال او می شود و بزرگان فرمودند غضب خدا در نیا عمده اش در سلب توفیقات است و خدا توفیقات را از او می گیرد و مریض می شود و دیگر درس نمی تواند پرود و کار نمی تواند بکند و از این عناوین.

اما غضب خداوند در قیامت این نیست خیلی قوی تر این هاست و آن دیگر شامل اینکه مشمول رحمت الهی واقع بشود و خدا به او نظری بکند و مشمول شفاعت قرار بگیرد و راه پیدا بکند به بهشت ابد؛ و ما باشیم و ظاهر این روایت، این خیلی مساله مهمی است و من مع الاسف عرض کنم در زمان ما در حوزه ما این مساله زیاد دارد رایج می شود.

ما طلبه کم سن و سال بیسواد در حدی که هستیم گاهی اوقات اهانت می کنیم به یک فقیه بزرگ و به یک فقیهی که عمری را در راه فقه و اسلام و دین سپری کرده؛ این خیلی برای انسان خطرناک است ما باید تکریم بکنیم فقهاء را البته نمی خواهم بگویم انسان نباید حرف بزند؛ ما مباحث علمی را می بینیم و انظار را مطرح می کنیم و به این انظار اشکال می کنیم و اشکال کردن غیر از اهانت کردن است و انسان گاهی اوقات نسبت به یک فقیهی ممکن است اشکال کند و اشکالات علمی بکند یا بعضی اشتمالات دیگر اما اهانت آن چیزی که من خیلی برایش می خواهم عرض کنم و این روایت را باید آقایان مورد توجه قرار بدهند این مساله اهانت است خیلی مراقبت بکنیم ما نسبت به فقهای موجود و نسبت به فقهای گذشته باید ما با کمال احترام از اینها یاد کنیم و از اینها صحبت بکنیم و مبادا که یک وقتی تعبیری بکنیم که موهن باشد و موجب اهانت باشد.

امروز برخی ها که حالا نمی توانند مسائل را درست تحلیل بکنند یا در یک طرف قضایای سیاسی قرار دارند نسبت به یک گروهی اهانت می کنند و آن طرف نسبت به این طرف اهانت می کند یعنی همه گیر شده و این خیلی فاجعه بزرگی است؛ ما در حوزه خودمان نسبت به بزرگان من یادم هست که در همان اوائل انقلاب یا قبل از پیروزی انقلاب در همین حوزه مسائل سیاسی فراوانی بود یکی از سفارش هایی که امام مکرر می فرمودند و از نجف به قم و فضلالی قم می رسید همین تکریم مراجع و تکریم بزرگان و تکریم فقها بود و یک تعبیری را امام آن موقع فرموده بودن که من بعدا ریشه اش را در روایات پیدا کردم فرمودند: اگر کسی به یک فقیهی یا مرجعی اهانت کرد این شخص ولایتش قطع می شود خوب این تعبیر خیلی هم رایج بود حالا در بعضی از روایات دارد که اگر کسی یک فقیهی را اهانت بکند خدای تبارک و تعالی می فرماید: «مَنْ أَهَانَ لِي وَلِيًّا فَقَدْ بَارَزَنِي بِالْمُحَارَبَةِ وَ دَعَانِي إِلَيْهَا» (الكافی ج1 ص 144) این شخص به جنگ من آمده در این حد از مساله است؛ خوب کسی که بین خودش و خدا ولایت قطع بشود این چنین می شود که می رود در جنگ با خدا؛

مراقبت همگانی از نفس وظیفه اساسی آحاد

این مساله، خیلی مساله مهمی است و مساله حساسی است مخصوصا در حوزه ما خیلی باید مراقبت کنیم؛ همه باید مراقبت کنند نمی گویم فقط انقلابی ها رعایت کنند یا آنهایی که جنبه انقلابی بودنشان کمتر است آنها هم رعایت کنند که عرض کردم مع الاسف همه اطراف رعایت نمی کنند آنها به یک بخشی از این طرف و آنها به یک بخشی از طرف مقابل؛ انسان می بیند همین طور بی محابا یک تعابیری را ذکر می کنند که برای انسان تحمل اینها بسیار سخت است این روایت را مد نظر داشته باشیم و این سفارشات که مرحوم علامه در (قواعد الأحكام في معرفة الحلال و الحرام، ج3، ص: 715) کرده به مرحوم فخرالمحققین آقایان ببیند عبارات بسیار خوبی دارد.